



## LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

### S P R E N D I M A S

2025 m. gruodžio 2 d.  
(byla Nr. AG1-332/11-2025)  
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Lionelos Gelmanienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Birutės Pranevičienės, Sekretoriaujant J.D., dalyvaujant pareiškėjams R.K. ir K. K.,

viešame 2025 m. lapkričio 27 d. Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu (naudojant vaizdo konferencijų platformą „Microsoft Teams“) išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjų R.K. ir K. K. patikslintą skundą atsakovei Kauno rajono savivaldybei dėl Kauno rajono savivaldybės mero 2025 m. rugsėjo 23 d. sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl pakartotinio prašymo nagrinėjimo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

*Pareiškėjai K. K. ir R. K. kreipėsi į Komisiją su patikslintu skundu (toliau – skundas), kuriuo Komisijos prašo: 1. Panaikinti Kauno rajono savivaldybės mero 2025 m. rugsėjo 23 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl pakartotinio prašymo nagrinėjimo“. 2. Įpareigoti Kauno rajono savivaldybę priimti naują, įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei Lietuvos administracinių ginčų komisijos įsiteisėjusį sprendimą byloje Nr. AG1-161/10-2025 atitinkantį nutarimą.“*

Pareiškėjai nurodo, kad, remdamiesi Lietuvos Respublikos gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinuoju įstatymu (toliau – Laikinasis įstatymas), 2025 m. kovo 28 d. Kauno rajono savivaldybei (toliau – ir Savivaldybė) pateikė paraišką „Dėl pritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį“ (toliau – Paraiška), prašydami leisti naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį, esantį *(duomenys neskelbtini)* k., *(duomenys neskelbtini)* sen., Kauno r. sav. (toliau – Gręžinys). Pareiškėjai 2025 m. gegužės 9 d. gavo Savivaldybės sprendimą Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl nepritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį“. Pareiškėjai nesutiko su Savivaldybės sprendimu nepritarti naudoti gėlo vandens gręžinio, kadangi:

1) Remiantis 1998 m. gruodžio 9 d. patikrinimo aktu, komisija patikrino pateiktą priimti statinį, statybos techninę, atlikimo bei kontrolės dokumentaciją ir patvirtino išvadą: „Statinys ir išvardinti jo priklausiniai atitinka nustatytus reikalavimus ir priimti naudoti“. Akto 4 punkte nurodyta: „<...> Kartu priimami naudoti šie statinio priklausiniai: Išgriebimo duobė, Geriamo vandens gręžinys 35 m.“ Akto 6 punkte nurodyta: „Inžinierinė įranga: <...>, vandentiekis – vietinis, <...>, išbandyta, atitinka projektą ir normas.“ Aktas patvirtintas komisijos narių parašais ir Kauno rajono aplinkos apsaugos agentūros viršininko. Kartu su aktu, Kauno rajono aplinkos apsaugos agentūros viršininkas patvirtino ir brėžinį „Projekto inžinierinių tinklų papildymas“. Patvirtintame brėžinyje, be kita ko, pavaizduotas ir 4 punktu nurodytas „Geriamo vandens gręžinys 35 m“, kuris, kartu su statinio

priklausiniais buvo išbandytas ir akto išvadoje pripažintas kaip atitinkantis nustatytus reikalavimus ir priimtas naudoti.

Pareiškėjų vertinimu, matyti, kad Savivaldybė, remiantis 2023 m. gegužės 8 d. Savivaldybės mero potvarkiu Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įrengimo ir jų įteisinimo“, 2.2 papunkčiu, t. y. teikdama pagrįstą nuomonę ir priimdama sprendimą dėl gręžinio naudojimo negalėjo vadovautis Savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. TS-256 „Dėl Kauno rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo patvirtinimo“ (toliau – Savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 1 d. sprendimas Nr. T-256), kadangi sprendimas yra priimtas vėliau nei teisėtai įrengtas ir pradėtas eksploatuoti gėlo vandens gręžinys. Taip pat pažymi, kad Savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 1 d. sprendime Nr. TS-256 nėra pasisakyta, kad šį sprendimą priėmus nebus galima naudoti jau anksčiau teisėtai įrengtų ir priimtų naudojimui gėlo vandens gręžinių.

2) Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (toliau – Geriamojo vandens tiekimo įstatymas) 23 straipsnyje nurodoma, kad asmenys, individualiai apsirūpinantys geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, turi teisę viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, kai individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas buvo vykdomas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir atitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo, nuotekų tvarkymo įrenginių priežiūros, geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus.

Pažymi, kad Gręžinys, surašant tai patvirtinančią aktą, pripažintas tinkamu naudoti ir komisijos priimtas naudoti anksčiau (t. y. 1998 m.), nei buvo suplanuota viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija (t. y. 2021 m.) ir tie planai įgyvendinti.

Nurodo, kad pareiškėjai, remiantis aukščiau išdėstytais argumentais kreipėsi į Komisiją, kuri išnagrinėjo skundą ir jį tenkino [Komisijos pastaba: įsiteisėjęs Komisijos 2025 m. liepos 22 d. sprendimas Nr. 21RE1-245, priimtas byloje Nr. AG1-161/10-2025]. Savivaldybė, pakartotinai išnagrinėjusi Paraišką, 2025 m. rugsėjo 23 d. pateikė atsakymą Nr. *(duomenys neskelbtini)* [Komisijos pastaba: Savivaldybės mero 2025 m. rugsėjo 23 d. raštas Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl pakartotinio prašymo nagrinėjimo“].

Pareiškėjai mano, kad Savivaldybė, pakartotinai išnagrinėjusi klausimą, neatsižvelgė nei į pareiškėjų dėstytus argumentus, nei į Komisijos sprendimą, priimtą byloje Nr. AG1-161/10-2025.

*Atsakovė Savivaldybė prašo pareiškėjų skundą atmesti kaip nepagrįstą.* Atsiliepime į pareiškėjų skundą nurodo, kad Savivaldybėje 2024 m. balandžio 1 d. buvo gauta Paraiška dėl pritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį (registracijos Nr. *(duomenys neskelbtini)*). Vadovaujantis pateikta Paraiška ir įvertinus gautą informaciją, Savivaldybės mero 2025 m. gegužės 9 d. sprendimu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl nepritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį“ buvo nepritarta, kad būtų naudojamas 0,2 m<sup>3</sup>/parą gėlo vandens gavybos gręžinys adresu: *(duomenys neskelbtini)* k., *(duomenys neskelbtini)* sen., Kauno r. sav., skirtas individualiam apsirūpinimui geriamuoju vandeniu, nes šalia sklypo ribos yra įrengti geriamojo vandens tiekimo tinklai. Komisijos 2025 m. liepos 2 d. sprendimu, priimtu administracinėje byloje Nr. AG1-161/10-2025, panaikintas Savivaldybės mero 2025 m. gegužės 9 d. sprendimas Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl nepritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį“ ir Savivaldybė įpareigota iš naujo išnagrinėti pareiškėjų K. K. ir R. K. 2025 m. kovo 28 d. pateiktą Paraišką dėl pritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį.

Savivaldybės mero 2025 m. rugsėjo 23 d. sprendimu Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl pakartotinio prašymo nagrinėjimo“ (toliau – Sprendimas) nepritarta 0,2 m<sup>3</sup>/parą gėlo vandens gavybos gręžinio naudojimui adresu *(duomenys neskelbtini)* k., *(duomenys neskelbtini)* sen., Kauno r. sav., nes gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje, kurioje įrengta geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra. Nurodo, kad Sprendime pateikta informacija, kad Kauno rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiajame plane (toliau –

Plėtros specialusis planas), patvirtintame Savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. TS-256, nurodyta, kad (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. sav. teritorijoje numatytas centralizuotasis geriamojo vandens tiekimas ir centralizuotasis nuotekų tvarkymas bei pridėta ištrauka iš šio plano. Išaiškinta, jog šalia pareiškėjams nuosavybės teise priklausančio sklypo ribos yra įrengti geriamojo vandens tiekimo tinklai. Pažymėtina, kad šalia sklypo, esančio (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. sav., yra įrengtas vandentiekio atvadas. Tai reiškia, kad yra įrengta geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra, numatyta Gėlo vandens tiekimo įstatymo 16 straipsnio 19 dalyje. Nurodytos teisės aktų nuostatos, reglamentuojančios gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo reikalavimus ir procedūras.

Atsakovė paaiškina, kad įstatymais yra suteikta galimybė įteisinti Žemės gelmių registre neregistruotus gręžinius ar atnaujinti šiame registre esančius duomenis apie gręžinį savininką be jokių sankcijų. Tačiau tai turi būti atlikta vadovaujantis teisės aktų nuostatomis. Laikinasis vandens gręžinių įteisinimo įstatymas reglamentuoja kaip ši teisė įgyvendinama. Atsakovė remiasi Laikinojo vandens gręžinių įteisinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies nuostatomis, jog asmuo, norintis įregistruoti Žemės gelmių registre jam nuosavybės ar patikėjimo teise priklausantį arba jo valdomą ir (arba) naudojamą Žemės gelmių registre neregistruotą gręžinį, turi gauti savivaldybės, kurios teritorijoje planuojama naudoti anksčiau įrengtą gręžinį, vykdomosios institucijos pritarimą. Jis savivaldybės vykdomajai institucijai teikia paraišką dėl savivaldybės pritarimo naudoti gręžinį aplinkos ministro nustatyta tvarka. Savivaldybės vykdomoji institucija, atsižvelgdama į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus arba į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą, pateikia pagrįstą nuomonę dėl pritarimo ar nepritarimo naudoti gręžinį. Savivaldybės vykdomoji institucija nepritaria gręžinio naudojimui tik tokiu atveju, kai gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje, kurioje įrengta ar įrengiama geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 16 straipsnio 19 dalimi, išskyrus atvejus, kai asmuo, pateikęs paraišką dėl savivaldybės pritarimo naudoti gręžinį, yra sudaręs viešąjį geriamojo vandens tiekimo sutartį dėl geriamojo vandens tiekimo paslaugų gavimo.

Atsakovė nurodo, kad kai asmuo, norintis įregistruoti Žemės gelmių registre jam nuosavybės ar patikėjimo teise priklausantį arba jo valdomą ir (arba) naudojamą Žemės gelmių registre neregistruotą gręžinį, kreipiasi į Savivaldybės vykdomąją instituciją, Savivaldybės vykdomoji institucija nepritaria gręžinio naudojimui tik tokiu atveju, kai gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje. Sprendimas dėl pritarimo ar nepritarimo naudoti gręžinį priimamas atsižvelgiant į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus arba į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą.

Nurodo, kad pagal Gėlo vandens tiekimo įstatymo nuostatas, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija (viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija) – šio įstatymo nustatyta tvarka išskirta teritorija, kurioje savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą (Gėlo vandens tiekimo įstatymo 3 straipsnio 57 dalis). Savivaldybių institucijos planuoja geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą savo teritorijose ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose rengdamos infrastruktūros plėtros planus ir juose nustatydamos aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis, nurodydamos šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą. Paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra planuojama ir numatoma geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose arba rengiant kitą teritorijų planavimo dokumentą (Gėlo vandens tiekimo įstatymo 12 straipsnio 1 dalis).

Pažymi, kad Savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T-256 patvirtintas Plėtros specialusis planas, kuris yra norminis teisės aktas ir kuriuo Savivaldybė privalo vadovautis priimant ir tvirtinant kitus Savivaldybės teritorijų planavimo dokumentus, priimant atskirus individualaus pobūdžio administracinius sprendimus, rengiant statybos projektus, numatant atitinkamus apsirūpinimo vandeniu bei nuotekų tvarkymo sprendinius.

Atsakovės vertinimu, skundžiamame Sprendime išsamiai nurodyti teisės aktai, reglamentuojantys Žemės gelmių registre neregistruotų gręžinių įteisinimą. Taip pat nurodyta, jog vadovaujantis Savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. T-256 (su visais pakeitimais) (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. sav. numatytas centralizuotas geriamojo vandens tiekimas ir centralizuotas nuotekų tvarkymas bei pateikti šią aplinkybę pagrindžiantys duomenys iš Plėtros specialiojo plano, pateikta nuoroda, kur galima rasti minėto specialiojo plano sprendinius. Skundžiamame Sprendime aiškiai pažymėta, kad šalia sklypo, esančio (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. sav. yra įrengtas vandentiekio atvadas. Tai reiškia, kad yra įrengta geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra, numatyta Gėlo vandens tiekimo įstatymo 16 straipsnio 19 dalyje. Skundžiamame Sprendime pridėta ištrauka iš Registrų centro, taip pat pridėtas Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas, patvirtinantis esančių tinklų įregistravimą. Atsakovė atkreipia dėmesį, kad nurodyta aplinkybė, kad skunde nurodytoje teritorijoje, šalia pareiškėjams nuosavybės teise priklausančio sklypo ribos yra įrengti geriamojo vandens tiekimo tinklai, nėra ginčijama. Atsakovės vertinimu, aukščiau nurodyti duomenys patvirtina, kad skundžiamas Sprendimas yra pagrįstas ir teisėtas, atitinka Laikinojo įstatymo nuostatas.

Atsakovė mano, kad skundo argumentas, jog gręžinys įrengtas 1998 metais, taip pat nesudaro pagrindo naikinti skundžiamą Sprendimą. Ginčui spręsti taikytina Laikinojo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies nuostata dėl atvejų, kuriais savivaldybės vykdomoji institucija nepritaria gręžinio naudojimui. Ši nuostata yra imperatyvi. Esant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai, priimant sprendimus reikia atsižvelgti į faktinę situaciją, susijusią su šių tinklų eksploatavimu, t. y. sprendžiant dėl pritarimo/nepritarimo gręžinio naudojimui vertinamos tik aplinkybės, nurodytos Laikinojo įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje.

Atkreipia dėmesį, kad Žemės gelmių įstatymas ir Žemės gelmių registro nuostatai numato, kad visi gręžiniai turi būti registruoti Žemės gelmių registre. Laikinasis įstatymas suteikia gyventojams galimybę, įteisinti nelegalų gręžinį be jokių ekonominių sankcijų ir administracinės atsakomybės. Laikiniu įstatymu suteikiama galimybė įregistruoti esamus, bet neregistruotus gėlo požeminio vandens gavybos gręžinius Žemės gelmių registre, tačiau yra nustatytos aiškios ir konkrečios sąlygos, kada tai gali būti padaryta. Pažymi, kad pareiškėjai, turėdami gręžinį, kaip patys nurodo nuo 1998 metų, turėjo atlikti jo įteisinimo procedūras įstatymų nustatyta tvarka, t. y. turėjo jį užregistruoti Žemės gelmių registre kai jis buvo įrengtas. Nagrinėjamu atveju pareiškėjai šių veiksmų nesiėmė. Laiku neatlikus registravimo procedūrų, šiuo metu siekiant įteisinti neregistruotus gręžinius būtina vadovautis Laikinojo įstatymo nuostatomis, į kurias atsižvelgiant nagrinėjamu atveju nėra teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjų Paraišką.

Nurodo, kad Gėlo vandens tiekimo įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 2 punkte reglamentuota, jog asmenys, individualiai apsirūpinantys geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, turi teisę viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, kai individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas buvo vykdomas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir atitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo, nuotekų tvarkymo įrenginių priežiūros, geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus. Nagrinėjamu atveju nėra pagrindo taikyti Gėlo vandens tiekimo įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatų, nes pareiškėjų gręžinys, t. y. aplinkybė, kad jis nėra registruotas Žemės gelmių registre, neatitinka įstatymų reikalavimų.

Atsakovės vertinimu, skundžiamame Sprendime nurodyta ir pateikta informacija patvirtina infrastruktūros įrengimo faktą prie sklypo, todėl vadovaujantis Laikinojo vandens gręžinių įteisinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punktu, priimtas neigiamas sprendimas dėl gręžinio įteisinimo. Be to, nagrinėjant pateiktus prašymus Laikinojo vandens gręžinių įteisinimo įstatymas įpareigoja vertinti tik esamą faktinę situaciją, konkrečiai ir neplečiamai nurodo kokius kriterijus vertinti priimant sprendimą.

*Skundas tenkintinas*

*Byloje kilo ginčas dėl atsakovės Kauno rajono savivaldybės 2025 m. rugsėjo 23 d. rašte Nr. Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl pakartotinio prašymo nagrinėjimo“ nurodyto sprendimo nepritari Grežinio naudojimui teisėtumo.*

Bylos duomenimis nustatytos faktinės aplinkybės:

1. Pareiškėjai R. K. ir K. K. pateikė Savivaldybei Paraišką dėl pritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį. Paraiškoje nurodyta, kad gręžinio paskirtis: individualiam apsirūpinimui geriamuoju vandeniu. Vidutinis išgaunamo vandens kiekis  $m^3$  per parą, skaičiuojant metinį vidurkį:  $0,2 m^3$ . Nuotekų tvarkymo būdas: kaupimas.

2. Piliiečio V. Š. pastatyto pastato, esančio (*duomenys neskelbtini*), Kauno r., su priestatais ir kitais statiniais pripažinimo tinkamu naudoti 1998 m. gruodžio 9 d. akto (toliau – Aktas) 4 punkte pažymėta, kad kartu su statiniu priimami naudoti statinio priklausiniai: „Išgriebimo duobė, geriamo vandens gręžinys 35 m“. Akto 6 punkte nurodyta, kad „Inžinierinė įranga: <...> vandentiekis – vietinis <...> išbandyta, atitinka projektą ir normas.“ Nurodyta išvada: „Statinys ir išvardyti jo priklausiniai atitinka nustatytus reikalavimus ir priimti naudoti.“ Akte nurodyta, kad jis sudarytas remiantis Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos patvirtintomis įmonių, pastatų ir kitų statinių priėmimo naudoti taisyklėmis ir pasirašytas akte nurodytų komisijos narių.

3. Brėžinyje „Projekto inžinierinių tinklų papildymas“ pavaizduotas ir Pastatų eksplikacijos 4 punkte nurodytas geriamo vandens gręžinys 35 m. Brėžinyje yra Kauno rajono valdybos Architektūros ir planavimo biuro viršininko parašas bei nurodyta data – 1992 m. vasario 4 d.

4. Savivaldybės mero 2025 m. gegužės 9 d. sprendimu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl nepritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį“, vadovaujantis 2021 m. liepos 1 d. Savivaldybės tarybos sprendimu T-256, 2023 m. gegužės 8 d. Savivaldybės mero potvarkiu Nr. MP-73 „Dėl gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įrengimo ir jų įteisinimo“, 2.2 pp. bei atsižvelgiant į Paraišką, nepritari, kad būtų naudojamas  $0,2 m^3$ /per parą gėlo vandens gavybos gręžinys adresu: (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. sav. Nepritarimas grįstas 2021 m. gruodžio 7 d. Laikinojo vandens gręžinių įteisinimo įstatymo 3 str. 1 d., numatančia, jog Savivaldybės vykdomoji institucija nepritaria gręžinio naudojimui tik tokiu atveju, kai gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje, kurioje įrengta ar įrengiama geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra, vadovaujantis Vandens tiekimo įstatymo 16 str. 19 d., išskyrus atvejus, kai asmuo, pateikęs paraišką dėl savivaldybės pritarimo naudoti gręžinį, yra sudaręs viešąją geriamojo vandens tiekimo sutartį dėl geriamojo vandens tiekimo paslaugų gavimo. Pareiškėjai taip pat buvo informuoti, kad šalia pareiškėjų sklypo ribos yra įrengti geriamojo vandens tinklai bei, kad Kauno r. sav. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiajame plane, nurodyta (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. sav. Teritorijoje numatytas centralizuotas geriamojo vandens tiekimas ir centralizuotas nuotekų tvarkymas.

5. Pareiškėjai su 2025 m. gegužės 24 d. skundu kreipėsi į Komisiją, kuri 2025 m. liepos 22 d. sprendimu Nr. 21RE1-245 (AG1-161/10-2025) pareiškėjų K. K. ir R. K. patikslintą skundą tenkino ir panaikino Savivaldybės mero 2025 m. gegužės 9 d. sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl nepritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį“ kaip nepagrįstą bei įpareigojo atsakovę Savivaldybę iš naujo išnagrinėti pareiškėjų K. K. ir R. K. 2025 m. kovo 28 d. pateiktą paraišką dėl pritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį ir per 20 darbo dienų nuo įsiteisėjusio Komisijos sprendimo gavimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

6. Savivaldybė, vykdydama Komisijos 2025 m. liepos 22 d. sprendimą Nr. 21RE1-245, pakartotinai išnagrinėjo pareiškėjų Paraišką ir skundžiamu Sprendimu, vadovaudamasi Laikinojo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nepritarė  $0,2 m^3$ /per parą gėlo vandens gavybos gręžinio naudojimui, adresu (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. sav., nes gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje, kurioje įrengta geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra.

Atsakovė skundžiamame Sprendime pacitavo Laikinojo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies nuostatas, kuriose nurodyta, kad Savivaldybės vykdomoji institucija nepritaria gręžinio naudojimui tik tokiu atveju, kai gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje, kurioje įrengta ar įrengiama geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo 16 straipsnio 19

dalimi, išskyrus atvejus, kai asmuo, pateikęs paraišką dėl savivaldybės pritarimo naudoti gręžinį, yra sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį ir pažymėjo, kad nagrinėjamu atveju UAB „Giraitės vandenys“ informavo, kad geriamojo vandens tiekimo sutartis dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų gavimo, adresu (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. sav., nėra sudaryta.

Taip pat nurodė Geriamojo vandens tiekimo įstatymo 3 straipsnio 57 dalies ir 12 straipsnio 1 dalies reglamentavimą ir pažymėjo, kad 2021 m. liepos 1 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-256 patvirtintas Plėtros specialusis planas, kuriuo Savivaldybė privalo vadovautis priimant ir tvirtinant kitus Savivaldybės teritorijų planavimo dokumentus, priimant atskirus individualaus pobūdžio administracinius sprendimus, rengiant statybos projektus, numatant atitinkamus apsirūpinimo vandeniu bei nuotekų tvarkymo sprendinius. Nurodė, kad Plėtros specialiuoju planu (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. sav. numatytas centralizuotas geriamojo vandens tiekimas ir centralizuotas nuotekų tvarkymas bei informavo, kad nurodytoje teritorijoje, šalia pareiškėjams nuosavybės teise priklausančio sklypo ribos yra įrengti geriamojo vandens tiekimo tinklai. Pažymėjo, kad šalia sklypo, esančio (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. sav., yra įrengtas vandentiekio atvadas. Tai reiškia, kad yra įrengta geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra, numatyta Geriamojo vandens tiekimo įstatymo 16 straipsnio 19 dalyje.

*Ginčui spęsti aktualūs teisės aktai:* Geriamojo vandens tiekimo įstatymas, Laikinasis įstatymas (galiojęs iki 2025 m. birželio 30 d.), Lietuvos Respublikos gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinasis įstatymas (galiojantis nuo 2025 m. rugpjūčio 1 d. iki 2027 m. sausio 1 d.), Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. balandžio 26 d. įsakymas Nr. D1-111 „Dėl Žemės gelmių registre neregistruotų gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojęs nuo 2022 m. gegužės 1 d. iki 2025 m. balandžio 30 d.), Žemės gelmių registre neregistruotų gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2025 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. D1-113 (galiojantis nuo 2025 m. rugpjūčio 1 d. iki 2026 m. gruodžio 31 d.), Savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 1 d. sprendimas Nr. TS-256, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAI).

Laikinojo įstatymo, galiojusio iki 2025 m. balandžio 30 d., t. y. pareiškėjų Paraiškos pateikimo metu, 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmuo, norintis įregistruoti Žemės gelmių registre jam nuosavybės ar patikėjimo teise priklausančią arba jo valdomą ir (arba) naudojamą Žemės gelmių registre neregistruotą gręžinį, turi gauti savivaldybės, kurios teritorijoje planuojama naudoti anksčiau įrengtą gręžinį, vykdomosios institucijos pritarimą. Jis savivaldybės vykdomajai institucijai teikia paraišką dėl savivaldybės pritarimo naudoti gręžinį aplinkos ministro nustatyta tvarka. Savivaldybės vykdomoji institucija, atsižvelgdama į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus arba į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą, pateikia pagrįstą nuomonę dėl pritarimo ar nepritarimo naudoti gręžinį. Savivaldybės vykdomoji institucija nepritaria gręžinio naudojimui tik tokiu atveju, kai gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje, kurioje įrengta ar įrengiama geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 16 straipsnio 19 dalimi, išskyrus atvejus, kai asmuo, pateikęs paraišką dėl savivaldybės pritarimo naudoti gręžinį, yra sudaręs viešąją geriamojo vandens tiekimo sutartį dėl geriamojo vandens tiekimo paslaugų gavimo.

Geriamojo vandens tiekimo įstatymo 16 straipsnio 19 dalyje nustatyta, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, vandentiekio įvadai ir (arba) nuotekų išvadai įrengiami viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje (valstybės ar savivaldybės teisėtais pagrindais naudojamoje teritorijoje) iki abonentui ir (arba) vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto ribos (vandentiekio šulinys, nuotekų priėmimo šulinys, nuotekų siurblinė (kai yra slėginė nuotekų linija), individualaus namo nuotekų valykla, žemės sklypo riba ar statinio arba daugiabučio namo įvadas, nuotekų išvadas), esantys arčiausiai prie geriamojo vandens

tiekėjo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros <...>.

Geriamojo vandens tiekimo įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta, kad asmenys, individualiai apsirūpinantys geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, turi teisę viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, kai individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas buvo vykdomas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir atitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo, nuotekų tvarkymo įrenginių priežiūros, geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus.

Žemės gelmių registre neregistruotų gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato esamų Žemės gelmių registre neregistruotų gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių (toliau – gręžinys) įteisinimo tvarką (1 punktas). Asmuo, norintis įregistruoti Žemės gelmių registre jam nuosavybės ar patikėjimo teise priklausantį arba jo valdomą ir (ar) naudojamą Žemės gelmių registre neregistruotą gręžinį (toliau – asmuo), turi per E. pristatymo sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, paštu, kreipiantis asmeniškai arba per atstovą (atstovo teisė atstovauti turi būti įrodoma rašytiniu sutikimu) pateikti savivaldybės, kurios teritorijoje yra gręžinys, merui arba jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui paraišką dėl savivaldybės mero arba jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus pritarimo naudoti gręžinį (toliau – paraiška) Paraiškos forma nustatyta Aprašo 1 priede (4 punktas).

Savivaldybės taryba 2021 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. TS-256 patvirtino Plėtros specialiojo plano (patvirtinto Kauno rajono savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr. TS-385) keitimą. Nurodyto sprendimo 1 priedo (*duomenys neskelbtini*) schemoje pareiškėjų gyvenama teritorija pavaizduota kaip patenkanti į viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritoriją, kurioje numatomas centralizuotasis geriamojo vandens tiekimas ir centralizuotasis arba individualusis nuotekų tvarkymas. Tarybos sprendimo dėl geriamojo vandens infrastruktūros plėtros 5 priede Vietos, kuriose galima prisijungti prie esamų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų (*duomenys neskelbtini*) nenurodyti.

*Dėl skundo reikalavimo panaikinti Kauno rajono savivaldybės mero 2025 m. rugsėjo 23 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl pakartotinio prašymo nagrinėjimo“*

Nagrinėjamu atveju byloje nustatyta, kad skundžiamu Sprendimu Savivaldybės meras, atsižvelgdamas į pareiškėjų pateiktą Paraišką, nepritarė 0,2 m<sup>3</sup>/per parą gėlo vandens gavybos gręžinio naudojimui, adresu (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. sav. Sprendimas motyvuotas tuo, kad gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje, kurioje įrengta geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra, šalia pareiškėjams nuosavybės teise priklausančio sklypo ribos yra įrengti geriamojo vandens tiekimo tinklai, įrengtas vandentiekio atvadas. Sprendimo priėmimo teisiniu pagrindu nurodytas Savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 1 d. sprendimas Nr. TS-256 ir Laikinojo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punktas.

Atsakovė kaip esminį nesutikimo su pareiškėjų skundu argumentą nurodo aplinkybę, kad Plėtros specialusis planas yra norminis teisės aktas, kuriuo Savivaldybė privalo vadovautis, o skundžiamame Sprendime pažymėta, kad šalia sklypo, esančio (*duomenys neskelbtini*) k., (*duomenys neskelbtini*) sen., Kauno r. sav. yra įrengtas vandentiekio atvadas. Tai reiškia, kad yra įrengta geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra, numatyta Geriamojo vandens tiekimo įstatymo 16 straipsnio 19 dalyje. Atsakovė teigia, kad pareiškėjai, turėdami gręžinį, kaip patys nurodo nuo 1998 metų, turėjo atlikti jo įteisinimo procedūras įstatymų nustatyta tvarka, t. y. turėjo jį užregistruoti Žemės gelmių registre kai jis buvo įrengtas, bet šių veiksmų nesiėmė. Skundo argumentas, kad gręžinys įrengtas 1998 metais, atsakovės vertinimu, nesudaro pagrindo naikinti skundžiamą Sprendimą, nes nagrinėjamu atveju nėra pagrindo taikyti Geriamojo vandens tiekimo įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatų, nes Pareiškėjų gręžinys, t. y. aplinkybė, kad jis nėra registruotas Žemės gelmių registra, neatitinka įstatymų reikalavimų.

Pareiškėjai skunde ir Komisijai posėdžio metu pažymėjo, kad Savivaldybė, pakartotinai išnagrinėjusi klausimą, neatsižvelgė nei į pareiškėjų dėstytus argumentus, nei į Komisijos 2025 m.

liepos 22 d. sprendimą Nr. 21RE1-245. Grėžinys, surašant tai patvirtinantį aktą, pripažintas tinkamu naudoti ir komisijos priimtas naudoti anksčiau (t. y. 1998 m.), nei buvo suplanuota viešojo geriamo vandens tiekimo teritorija (t. y. 2021 m.) ir tie planai įgyvendinti, o Geriamojo vandens tiekimo įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad asmenys, individualiai apsirūpinantys geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, turi teisę viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, kai individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas buvo vykdomas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir atitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo, nuotekų tvarkymo įrenginių priežiūros, geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus. Pareiškėjų vertinimu, atsakovė nepagrįstai priėmė skundžiamą Sprendimą neįvertinusi pareiškėjų nurodytų faktinių aplinkybių, kad Grėžinys buvo teisėtai įrengtas 1998 m.

Komisija sprendžia dėl skundžiamo Sprendimo teisėtumo, visų pirma, atsižvelgdama į tai, ar jis atitinka aukštesnės galios teisės aktus, ar šis administracinis sprendimas priimtas surinkus pakankamai faktinių duomenų, ar jo priėmimo metu nebuvo pažeistos procedūrinės taisyklės.

Pažymėtina, kad atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, kuris savo veikloje privalo, be kita ko, vadovautis ir bendraisiais viešosios teisės principais. Tai reiškia, jog atsakovė privalo laikytis ir Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintų viešojo administravimo principų, *inter alia* (lot., „tarp kitų [dalykų]“) įstatymo viršenybės bei objektyvumo principų. VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Įstatymo 3 straipsnio 8 punkte įtvirtintas objektyvumo principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, administracinio sprendimo motyvai. Paminėtos VAĮ nuostatos nustato, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) nuosekliai formuoja praktiką, aiškindamas, kad viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą (žr., pvz., LVAT sprendimas administracinėje byloje Nr. A-556-1395/2008). Sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar laikantis tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teisumą, nagrinėjantį tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (LVAT 2008 m. lapkričio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-1898/2008, 2008 m. gruodžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-2036/2008). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, jog viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2010 m. rugpjūčio 24 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A756-450/2010; 2010 m. lapkričio 15 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A556-15/2010).

Nagrinėjamu atveju aktualūs LVAT praktikos išaiškinimai, kad esminė administracinio sprendimo pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (žr., pvz., LVAT 2012 m. liepos 20 d. nutartį administracinėje byloje A520-2294/2012; 2012 m. rugpjūčio 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr.

A444-2366/2012; 2015 m. vasario 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A398-442/2015). Pareigos nustatyti juridinių faktų visetą nesilaikymas nedera nei su gero administravimo principu, nei su Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis (žr., pvz., LVAT 2022 m. rugpjūčio 24 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-287-502/2022).

Byloje nustatyta faktinė aplinkybė, kad pareiškėjų valdomas ir naudojamas Grėžinys nėra registruotas Žemės gelmių registre. Byloje pateikti rašytiniai įrodymai taip pat patvirtina nustatytą faktinę aplinkybę, kad Grėžinys buvo įrengtas ir oficialiai pripažintas tinkamu eksploatuoti dar 1998 m. gruodžio 9 d., surašant Akta. Atsakovė šių aplinkybių neginčija.

Atsakovės nurodytas nesutikimo su pareiškėjų skundu argumentas, kad pareiškėjai, turėję Grėžinį užregistruoti Žemės gelmių registre kai jis buvo įrengtas, t. y. nuo 1998 metų, bet šių veiksmų nesiėmė, Komisijos vertinimu, nagrinėjamo ginčo atveju nėra teisiškai reikšmingas. Laikinuoju įstatymu, kurio nuostatomis vadovaudamiesi pareiškėjai pateikė atsakovei Paraišką, būtent ir buvo siekiama, kad būtų įteisinti visi valdomi ir naudojami požeminio vandens grėžiniai, sustiprinta požeminio vandens išteklių kokybinė ir kiekybinė apsauga ir visuomenės sveikatos sauga. Tuo tikslu nustatyta laikina neregistruotų požeminio vandens grėžinių legalizavimo tvarka, suteikiant galimybę per nurodytą laikotarpį įteisinti valdomą ir (arba) naudojamą grėžinį ir susitvarkyti kitus požeminio vandens išteklius išgauti reikalingus dokumentus, netaikant administracinės ir juridinių asmenų atsakomybės ir didesnio tarifo mokesčio už be leidimo išgautą gamtos išteklių kiekį, kol vyks grėžinio legalizavimo procedūros.

Komisija, vertindama byloje surinktus duomenis, skundžiamame Sprendime nurodytą teisinį ir faktinį pagrindą, sprendžia, kad atsakovė nemotyvavo ir nepagrindė, kodėl nagrinėjamu atveju pareiškėjų situacija atitinka ar neatitinka Geriamojo vandens tiekimo įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytų sąlygų, numatančių asmens teisę viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, kai individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas buvo vykdomas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo. Geriamojo vandens tiekimo įstatymo 2 straipsnio 22 dalyje nustatyta, kad *individualus apsirūpinimas geriamuoju vandeniu* – tai geriamojo vandens išgavimas iš požeminio vandens telkinių nuosavybės teise ar kitaip valdomais ir (arba) naudojamais įrenginiais, kai per parą išgaunama mažiau kaip 10 m<sup>3</sup> geriamojo vandens arba geriamuoju vandeniu aprūpinama mažiau kaip 50 fizinių asmenų, o išgautas vanduo neparduodamas arba nenaudojamas viešajam geriamojo vandens tiekimui. Nagrinėjamu atveju, pareiškėjai Paraiškoje nurodė ir Komisijai posėdyje patvirtino, kad iš Grėžinio per parą išgaunama iki 0,2 m<sup>3</sup> gėlo vandens šeimos poreikiams tenkinti.

Komisijos vertinimu, atsakovė privalėjo atlikti visų faktinių aplinkybių objektyvų įvertinimą, jas nurodyti Sprendime ir pagrįsti Sprendimą konkrečiomis teisės normomis, atitinkančiomis ginčo teisinį santykį. Nagrinėjamu atveju akivaizdu, kad priimdama Sprendimą, atsakovė nevertino visų kartu su Paraiška pateiktų dokumentų, t. y. netyrė ir nenustatė visų faktinių aplinkybių visumos, todėl nesurinko duomenų skundžiamam Sprendimui objektyviai pagrįsti. Tai sukliudė pareiškėjams žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis buvo priimtas būtent tokio turinio Sprendimas, juolab, kad atsakovė pareiškėjų Paraišką vertino pakartotinai.

Komisija daro išvadą, kad skundžiamo Sprendimo turinys ir byloje nustatytos aplinkybės sudaro pagrindą vertinti Sprendimą kaip nemotyvuotą ir nepagrįstą. Atsakovė, kaip viešojo administravimo subjektas, savo administraciniu sprendimu asmenims (pareiškėjams) sukurdamą neigiamą poveikį turinčias pasekmes, turi pareigą itin kruopščiai iširti faktines aplinkybes, taikyti aktualų teisinį reguliavimą, vertinti teisės aktų normų visumą, o esant teisės normų konkurencijai – taikyti asmeniui palankesnę normą bei aiškiai ir konkrečiai pagrįsti savo sprendimą.

Komisija konstatuoja, kad skundžiamas Sprendimas neatitinka VAI 3 straipsnyje numatytų viešojo administravimo subjektų veiklos principų, t. y. įstatymo viršenybės, išsamumo ir objektyvumo principų, taip pat VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų nuostatų, apibrėžiančių administracinio sprendimo turinį, tai yra, kad administraciniame sprendime turi būti nurodytas pagrįstas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas, kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės ir administracinio sprendimo motyvai, o tai reiškia, jog individualus

administracinis aktas turi būti motyvuotas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Minėti skundžiamo Sprendimo turinio trūkumai laikytini esminiais, nulėmusiais neobjektyvaus ir nepagrįsto Sprendimo priėmimą, todėl jis naikintinas kaip neteisėtas ir nepagrįstas (IAGNTĮ 20 straipsnio 1 dalies 3 punktas, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 91 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktai).

Atsakovė atsilepime į skundą Komisijai nurodė papildomas teisės normas ir argumentus dėl skundžiamo Sprendimo pagrindimo, kurie jame nebuvo išdėstyti. Komisija pažymi, kad aiškių motyvų nenurodymas neigiamas pasekmes pareiškėjams sukeliančiame administraciniame sprendime ir jų papildymas ginčą nagrinėjant Komisijoje iš principo netoleruoti, kadangi kliudo suinteresuotiems asmenims pasirinkti būdus bei priemones dėl savo teisių ar interesų gynimo.

Pagal VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktus ir administracinių teismų praktiką, administracinio akto priėmimo motyvai, jo teisinis ir faktinis pagrindas, privalo būti nurodomi pačiame administraciniame akte. Šiame kontekste, dėl viešojo administravimo subjekto priimamo sprendimo privalomo motyvavimo, pasakytina ir tai, kad LVAT yra konstatavęs, jog viešojo administravimo subjektui tenkanti pareiga motyvuoti savo priimamus sprendimus negali būti perkelta teisingumą vykdančiai institucijai; administracinis teismas (šiuo atveju – Komisija), spręsdamas visuomeninius konfliktus, neturi pareigos už viešojo administravimo sistemos subjektą parinkti teisinį kvalifikavimą, bei po to pats tą teisinį kvalifikavimą vertinti (žr., pvz., LVAT 2014 m. kovo 25 d. sprendimą, priimtą administracinėje byloje Nr. A-556-34/2014). Pagal nuosekliai formuojamą teismų praktiką, atsilepime pateikti argumentai negali būti vertinami kaip skundžiamo akto motyvuojamoji dalis ir negali daryti įtakos nemotyvuoto ginčijamo akto pripažinimui teisėtu (žr., pvz., LVAT 2015 m. sausio 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1-502/2015; 2015 m. kovo 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1536-662/2015 ir kt.). Priešingu atveju būtų pažeistos pareiškėjų teisės į gynybą (žr., pvz., 2011 m. lapkričio 2 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-261-2692/2011 ir kt.). Kilus administraciniam ginčui dėl individualaus administracinio akto, jį priėmęs subjektas ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijoje ir (ar) teisme negali nurodyti priimto akto motyvų (jei aktas buvo be motyvų), papildyti ar pakeisti akte nurodytus motyvus (žr., pvz., LVAT 2016 m. vasario 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-313-146/2016).

Taigi, nors atsakovė atsilepime į skundą Komisijai nurodė daugiau teisės normų ir argumentų dėl skundžiamo Sprendimo pagrindimo, nei buvo nurodyta jo turinyje, tačiau šie argumentai neturi įtakos nemotyvuoto skundžiamo Sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo vertinimui, todėl jie Komisijos nevertintini (LVAT 2013 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A502-940/2013, 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-2074-146/2016).

*Dėl skundo reikalavimo įpareigoti atsakovę Kauno rajono savivaldybę priimti naują, įstatymų ir teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.*

Skundžiamo sprendimo panaikinimas suponuoja institucijos, kaip viešojo administravimo subjekto, kuriam taikomas gero administravimo principas, pareigą išnagrinėti klausimą iš naujo pagal teisės aktų reikalavimus ir priimti naują administracinį sprendimą (pvz., žr. LVAT 2024-10-02 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-250-822/2024). Komisijai pripažinus, jog skundžiamas Sprendimas neatitinka teisės aktų reikalavimų, vadovaujantis ABTĮ 94 straipsnyje numatytais akto panaikinimo pasekmėmis, atsakovė privalo tinkamai išnagrinėti pareiškėjų pateiktą Paraišką ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį motyvuotą sprendimą, todėl toks įpareigojimas atsakovei nustatytinas (ABTĮ 94 straipsnis, IAGNTĮ 20 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Komisijos vertinimu, likę neaptarti ginčo šalių nurodyti argumentai teisiniu būdu išnagrinėjimo rezultatui esminės reikšmės neturi, todėl detalčiau neanalizuotini ir Komisija dėl jų atskirai nepasisako.

Nustatyta, kad 2025 m. gruodžio 1 d., t. y. po 2025 m. lapkričio 27 d. Komisijos posėdžio, kuriame pareiškėjų skundas buvo išnagrinėtas iš esmės, ir iki šio Komisijos sprendimo priėmimo, pareiškėja R. K. elektroniniu paštu Komisijai pateikė papildomus rašytinius paaiškinimus (reg. Nr. 20R1-1024).

Komisija pažymi, kad pareiškėjų skundo nagrinėjimo iš esmės metu 2025 m. lapkričio 27 d. posėdyje, Komisija atliko Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 straipsnio 8, 9 ir 10 dalyse nurodytus veiksmus, Komisijos posėdžio pirmininkė paskelbė posėdžio pabaigą, informavo, kad Komisija priims sprendimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo skundo išnagrinėjimo, bylos šalims nedalyvaujant, taip pat informavo apie sprendimo apskundimo tvarką. Nuo šio momento bylos nagrinėjimas iš esmės yra baigtas, o Komisija priima sprendimą bylos šalims nedalyvaujant. Tai reiškia, kad nuo to momento dalyvaujantiems byloje asmenims nesuteikta galimybės teikti papildomus rašytinius paaiškinimus, o Komisija nebeatlieka procesinių veiksmų (įrodymų rinkimo, šalių apklausos, paaiškinimų priėmimo ir pan.). Komisija, išnagrinėjusi bylą pagal pareiškėjų skundą iš esmės, negali priimti ir vertinti naujos informacijos ar paaiškinimų iš bylos šalių iki sprendimo paskelbimo, nes tai pažeistų proceso šalių lygiateisiškumo ir Komisijos nešališkumo principus.

Vadovaujantis pirmiau nurodytu teisiniu reglamentavimu ir motyvais, pareiškėjos R. K. pateiktus papildomus rašytinius paaiškinimus atsisakytina priimti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

1. Panaikinti Kauno rajono savivaldybės mero 2025 m. rugsėjo 23 d. sprendimą Nr. MSD-*(duomenys neskelbtini)* „Dėl pakartotinio prašymo nagrinėjimo“ kaip nepagrįstą ir įpareigoti atsakovę Kauno rajono savivaldybę iš naujo išnagrinėti pareiškėjų K. K. ir R. K. 2025 m. kovo 28 d. pateiktą paraišką „Dėl pritarimo naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį“ ir per 20 darbo dienų nuo įsiteisėjusio Komisijos sprendimo gavimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

2. Pareiškėjos R. K. 2025 m. gruodžio 1 d. pateiktus papildomus rašytinius paaiškinimus atsisakyti priimti, kaip pateiktus po bylos išnagrinėjimo.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Komisijos narė

Lionela Gelmanienė

Daiva Bereikienė

Birutė Pranevičienė